

Uddrag af besvarelser fra interview primo 2016

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

LDP 2020

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

STØTTET AF
fonden for
økologisk landbrug

Hvilke aspekter af bæredygtighed var nye for dig at blive målt på?
(affald, livskvalitet, likviditet, generationsskifte, involvering af interessenter, klima,
biodiversitet...)

Økonomisk levedygtighed

Livskvalitet og biodiversitet

Jeg har haft meget ud af det. Det personlige var nyt. Det var rigtig godt, at de/l var vedholdende.

Livskvalitet og generationsskifte....Klima... Biodiversitet...

Det hele var nyt.

De bløde parametre, livskvalitet, generationsskifte, økonomi i bæredygtighedssammenhæng

Hvilke nye aspekter arbejder du med efter du har sat gang i en bæredygtig strategi?

Vi øver os i vandforbrug.

Værktøjer til ledelse.

Mission og vision, mål og ønsker og drømme

Flere afgrøder, med højere udbytte. Højere kulstofbinding. "Gammeldags" 5-marks sædskifte

Det er især ledelsen. Vi kendte ikke ordentligt til effektiviteten i ægproduktionen nu har vi fået mere viden.

Hvilke af bæredygtighedselementerne er du mest optaget af nu?

Især ledelse, vi bliver nødt til at have en strategi, mission og vision og forholde os til det.

Produktivitet. Jeg er også optaget af hvor meget jord jeg har, men det er endnu ikke en del af bæredygtighedsanalysen.

Jeg tænker også meget på at opføre mig ordentligt overfor medarbejderne. Det er vigtigt for mig at jeg ikke bruger pesticider.

Samspelet mellem elementerne, Næringsstofbalancen, Klima , Livskvalitet, økonomisk levedygtighed og driftsledelse

Hvad synes du, vi skal fortælle andre landmænd om bæredygtighedsstrategi?

Pengene er rigtig godt udgivet ud. Bare kaste sig ud i det. Man knokler med hovedet under armen uden at forholde sig til ledelse. Kursus hjælper ikke, det skal foregå på ens egen bondegård !

Det er et nyttigt redskab for nogen. Bæredygtighed er noget der er vigtigt og vedbliver med at være vigtigt. Jeg tror det bliver en naturlig ting at vi som landmænd, skal arbejde med bæredygtighed, ligesom vi arbejder med økonomi.

Det er som en turnaround. Man får nogle redskaber til udvikling af ejendommen.

De skal vide, at de bliver overraskede ind i mellem. De skal passe på ikke at lave for mange planer, lige når man sidder i et møde og synes at alt kunne være sjovt at gå i gang med.

Det er fornuftigt! Men, at der er nogen udfordringer med at gøre bæredygtighed til forretning.

Det redder ikke ens bedrift. Men har man en velfungerende bedrift øger det muligheden for at fokusere på områder, der kan gøres bedre. Et internt arbejdsredskab til bedriften. Det er ikke et benchmarking projekt, det er meget individuelt afhængigt af hvilken driftleder, der bruger det.

Skal vi anbefale det til andre:

Ja, men man skal vide, hvad man vil bruge det til! Man skal være villig til at arbejde med udfordringerne. Det kan ikke bruges som salgsparemeter

Hvilken effekt forventer du, at det får for dig og for din bedrift?

Effekt på økonomi og markdrift

Det har haft effekt allerede: Jeg har en plan som kan følges. Det har givet afklaring og overblik. Jeg ved hvad der skal til, for at kunne realisere den tilværelse jeg ønsker. Det materiale der er sendt til banken incl. bæredygtighedsanalyse, virkede gennemarbejdet og seriøst. De havde ikke set en bæredygtighedsanalysen før. De var imponerede.

Mere tilfreds medarbejdere.

Mere loyale medarbejdere med mere ejerskab

Høj farrings%

Jeg forventer, at jeg tjener mere og at jeg bliver bedre til at styre ægproduktionen og får en bedre fordeling mellem medarbejderne og mig

Den har hjulpet mig ind på bedriften og til at få tingene drøftet godt igennem med nogen – så måske en bedre start. Det har givet mig en øget bevidstheden om, hvilke bæredygtighedsaspekter skal man tænke med i sin planlægning. Og så har jeg tænkt over hvordan arbejder man videre med det? Er det nok med én RISE og én strategi – eller skal jeg en gang senere i gang igen med en ny RISE og en ny strategi?

Jeg vil begynde at bruge mine rådgivere noget mere. De kommer med nogen med input vi aldrig har tænkt på før. Og spørger: "hvad så med det? og hvad så med det?" Vi lærer at lytte til andre ☺. Får vi bare noget ud af det, så er det lige meget, hvad regningen er på.